

CZU: 343.353 (478)

ASPECTE EVOLUTIVE PRIVIND INCRIMINAREA INFRAȚIUNII DE EXCES DE PUTERE SAU DEPĂȘIRE A ATRIBUȚIILOR DE SERVICIU ÎN LEGISLAȚIA PENALĂ A REPUBLICII MOLDOVA

Vladimir PUICA,
Doctorand, Academia „Ștefan cel Mare”

În prezentul studiu este analizată evoluția incriminării infraționii de exces de putere sau de depășire a atribuțiilor de serviciu în legislația penală a R. Moldova, prin prisma metodei istorice de studiere a dreptului penal. Practica de aplicare a art. 328 C.pen. ne demonstrează, fără echivoc, că organele de drept întâmpină anumite probleme la interpretarea semnelor obiective și subiective ale acestei componente de infrațion. Pentru asigurarea legalității aplicării legii penale se face absolut necesară o evaluare și reajustare a cadrului normativ dedicat incriminării excesului de putere sau depășirii atribuțiilor de serviciu. Or, acest lucru este indispensabil legat de cunoașterea istorică a fenomenului, care ne va ajuta să relevăm acele premise care au stat la baza elaborării normei incriminatorii în actuala redacție.

Cuvine-cheie: *exces de putere, depășire a atribuțiilor de serviciu, persoană publică, persoană cu funcție de răspundere, funcționar etc.*

EVOLUTIONARY ASPECTS REGARDING THE CRIMINALIZATION OF THE CRIME OF EXCESS OF POWER OR OVERRIDING OF THE DUTIES IN THE CRIMINAL LAW OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA

Vladimir PUICA,
Phd student, „Ștefancel Mare” Academy

The present study analyzes the evolution of the incrimination of the crime of excess of power or of exceeding the attributions of service in the criminal law of the Republic of Moldova, through the historical method of studying the criminal law. The practice of applying art. 328 Penal Code shows us, unequivocally, that law enforcement bodies encounter certain problems when interpreting the objective and subjective signs of this crime component. In order to ensure the legality of the application of the criminal law, it is absolutely necessary an evaluation and readjustment of the normative framework dedicated to incriminating the excess of power or exceeding the duties of the service. This is indispensable in relation to the historical knowledge of the phenomenon, which will help us to reveal those presences that were the basis for the elaboration of the incriminating norm in the current writing.

Keywords: *excess of power, overcoming of duties, public person, person in charge, civil servant etc.*

Introducere. Aplicarea eficientă a metodei istorice de studiere a dreptului penal ne oferă posibilitatea unei cunoașteri complexe a premiselor care au stat la baza apariției infraționii de exces de putere sau depășire a atribuțiilor de serviciu în legislația penală. În același timp, cunoașterea istorică a fenomenului, prin urmărirea evoluției reglementărilor penale, ne oferă posibilitatea relevării voinței actuale a legiuitorului, care au stat la baza adoptării legii penale în formula existentă. Mai mult decât atât, la baza interpretării coerente a semnelor obiective și subiective aferente excesului de putere sau depășirii atribuțiilor de serviciu (art. 327 C.pen. al R. Moldova), stă relevarea împrejurărilor sociale, economice, politice și juridice care

au stat la baza adoptării normei incriminatorii care le descrie.

Conținut de bază. Evoluția incriminării infraționii de exces de putere sau a depășirii atribuțiilor de serviciu în legislația națională urmează a fi analizată prin prisma a trei legislații: legislația penală românească de referință, mai precis a Regatului Român, legislația penală a Imperiului Rus și legislația penală a URSS-ului.

Una dintre cel mai evolute și moderne legiuri penale din Rusia Țaristă a constituit-o *Ulojenia o nakazaniah ugolovnâh i ispravitelinâh* din 1845, care, deși a fost modificată de mai multe ori, în anul 1866 și 1885 [1, p. 234], a fost pusă în aplicare până în octombrie 1917.

În acest act legislativ pentru prima dată s-a încercat definirea

excesului de putere. Potrivit art. 367 al acestei legiuri se considera că funcționarul depășea puterea încredințată atunci când acționa peste limitele și cercul acțiunilor prescrise conform gradului, funcției sau însărcinării speciale cu care era mandatat, acționa în detrimentul regulamentelor sau competențelor acordate, ordona sau realiza acțiuni, care puteau fi realizate doar în baza unei legi noi, își atribuia un drept care nu-i aparținea, soluționând astfel în mod samavolnic un anumit caz, precum și atunci când realizează o acțiune pentru care era necesară permisiunea organului ierarhic superior [2, p.19].

Caracterul evoluat al incriminării excesului de putere în *Ulojenia o nakazaniah ugolovnâh i ispravitelinâh* din 1845 reiese din modul

de reglementare a modalităților normative prin care putea fi săvârșit excesul de putere. Se poate observa că legiuitorul, în mod expres, descria modalitățile prin care se putea înfățișa latura obiectivă a infracțiunii. Această tehnică legislativă limita posibilitatea aplicării abuzive a legii penale în privința vinovatului.

În același sens, se prevedea un regim sancționatoriu diferențiat pentru excesul de putere, principalul criteriu constituindu-l gravitatea urmărilor prejudiciabile survenite drept rezultat al săvârșirii faptei, existența sau inexistența formelor agravate și importanța cazului pentru care s-a făcut exces de putere.

În acord cu art. 370 al *Ulojenia o nakazaniah ugolovnâh i ispravitelinâh* din 1845, dacă urmările prejudiciabile survenite nu erau importante atunci vinovatului i se aplica în calitate de pedeapsă avertismentul, mustrarea sau scoaterea din timpul de muncă; excesul de putere fără circumstanțe agravante atrăgea după sine demisia din funcție sau concedierea; în cazul urmărilor de „o importanță majoră” se aplica privarea de toate drepturile speciale și privilegiile obținute în legătură cu serviciul însoțită de exilarea vinovatului. Drept fapta periculoasă era calificat excesul de putere ce era săvârșit cu scopul comiterii unei alte infracțiuni. În acest caz, instanța putea aplica chiar și pedeapsa capitală [2, p. 20].

În C.pen. al Rusiei Țariste din 22 martie 1903, care din cauza evenimentelor istorice ce s-au derulat în contextul revoluției din 1917 nu a mai intrat în vigoare, incriminarea era situată la art. 636. Potrivit textului de lege prin exces de putere se înțelege săvârșirea unei acțiuni intenționate sau neglijente legate de serviciu, asupra căreia nu existau împuterniciri legale sau, dacă existau asemenea împuterniciri, era săvârșită fără existența unor temeieri legale, sau fără permisiunea autorităților, dacă o asemenea permisi-

unea era obligatorie. Răspunderea pentru acțiunile imprudente survenea doar în prezența unor urmări considerabile sub forma cauzării unei daune ordinii de administrare, intereselor economice, sociale sau individuale [3].

De aceasta dată legiuitorul definea în lege [art. 636 alin. (1)] calitatea specială a subiectului infracțiunii sub noțiunea de „slujaiușii”, ceea ce desemna semnificația de angajat al serviciului public (funcționar). Potrivit textului de lege, din această categorie făcea parte persoana, care exercita obligații sau dispoziții speciale în serviciul de stat sau obștesc în calitate de persoană cu funcție de răspundere, polițist, strajnic sau alt angajat din cadrul autorităților sătești sau orășenești [3].

Deșiprin C.pen. al Rusiei din 1903 unele cerințe constitutive ale infracțiunii și-au găsit o evoluare pozitivă în reglementarea legală, în sensul unei formulări mai clare a legii penale, rămâne totuși a fi discutabilă poziția legiuitorului rus din acele timpuri de a incrimina excesul de putere săvârșit din imprudență.

Mai trebuie de menționat că în *Ulojenia o nakazaniah ugolovnâh i ispravitelinâh* din 1845 și în Codul penal din 1903 nu se făcea o diferență netă dintre fapta de abuz de putere și cea de exces de putere. Aceste legiuiri nu conțineau o normă generală în care să fie prevăzută răspunderea penală pentru abuzul de putere. Prin urmare, excesului de putere încorpora în sine infracțiunea abuz de putere, adică acțiunile săvârșite în legătură cu activitatea de serviciu ce făceau partea din sfera de competență a funcționarului, însă care nu erau îndeplinite în corespundere cu prevederile legale.

Un alt model incriminatoriu a fost consacrat în legislația penală română. Ca și în legislația penală a Rusiei țariste, în legislația penală română de referință nu se făcea o

distincție netă dintre abuzul de putere și excesul de putere. Ambele fapte cădeau sub incidența unui articol, însă de aceasta dată era incidentă norma referitoare la abuzul de putere, întrucât nu exista o incriminare distinctă a excesului de putere.

Normele referitoare la abuzul de putere erau destul de emancipate. Astfel, în C.pen. român din 1864 legiuitorul pedepsea aparate infracțiunea de abuz de putere săvârșit în dauna intereselor publice de infracțiunea de abuz de putere săvârșit în dauna particularilor.

De exemplu, în Capitolul III al C.pen. român din 1864 cu denumirea *Pentru încălcarea de atribuțiuni din partea autorităților administrative și judecătorești*, la §2 art. 158 se incrimina fapta de *Abuz de autoritate în contra lucrului public*: „Orice funcționar public, orice agent sau însărcinat al guvernului, de orice grad sau stare, care va cere sau va ordona, va face a se cere sau a se ordona mișcarea sau întrebuițarea forței publice în contra execuțiunii unei legi, în contra percepțiunii unei contribuțiuni legale, sau în contra execuțiunii unei ordonanțe sau mandat al justiției, sau în contra oricărui alt ordin a autorității legitime, se va pedepsi cu reclusiunea; iar dacă o asemenea cerere sau ordine a izbutit a se și pune în lucrare și a produce efect, pedeapsa va fi maximul reclusiunii” [4].

La §1, art. 158 al aceluiași Capitol, era prevăzută răspunderea penală pentru *Abuzul de putere în contra particularilor*: „Orice funcționar administrativ sau judecătoresc va abuza de puterea ce-i dă calitatea sa, spre a sili pe nedrept pe o persoană a face sau a suferi un act, sau a se abține de la dânsul, se va pedepsi cu închisoare de la o lună până la doi ani și se va putea încă declara necapabil de a ocupa funcțiuni publice de la un an la trei” [4].

În afară de aceasta, prin Codul penal român din 1864 mai era in-

stituită răspunderea penală pentru anumite forme speciale ale abuzului de putere, care includeau diferite modalități speciale de exces de competență din partea funcționarilor.

De exemplu, în Capitolul I cu denumirea *Crime și delictе contra exercițiului drepturilor politice* erau pedepsite următoarele fapte:

→ **art. 97.1** acela care, fiind însărcinat de a aduna bilete de votare, a adăugit sau a micșorat, cu rea-credință, numărul lor legitim;

→ **art. 97.3** acela care, fiind însărcinat cu ținerea procesului-verbal al unei operațiuni electorale, a înscris într-însul alte nume decât acelea care i s-au dictat [4].

În Codul penal român din 1936 la art. 245 din Secțiunea V-a, Capitolul I *Delictе săvârșite de funcționari publici*, Titlul III *Crime și delictе contra administrației publice* era prevăzută răspunderea penală pentru **abuzul de putere** cu următoarea formulare legislativă: „Funcționarul public care, uzurpând o atribuțiune sau abuzând de puterea sa legală, sau depășind limitele competenței sale, ori nesocotind sau violând formalitățile prescrise de lege, ori abătându-se în orice alt mod de la îndatoririle inerente funcțiunii sale, săvârșește un act pe care legea nu-l consideră infracțiune, în scopul de a procura cuiva, pe nedrept, vreun folos sau de a-i cauza o păgubire de orice fel, comite delictul de abuz de putere și se pedepsește cu închisoare corecțională de la 6 luni la 2 ani și interdicție corecțională de la unu la 3 ani” [5].

Referindu-ne la legislația penală autohtonă, putem constata că pe toată durata existenței Republicii Sovietice Socialiste Moldovenești (în continuare RSSM), constituită în anul 1940 ca republică unională, excesul de putere a fost incriminat ca infracțiune de serviciu. Inițial, RSSM nu a avut propria legislație penală, pe teritoriul acesteia aplicându-se Codul penal al Republi-

cii Sovietice Socialiste Ucraina (în continuare RSSU) din 1927.

În Capitolul III al Părții speciale a C.pen. al RSSU din 1927, cu denumirea *Infracțiuni de serviciu*, la art. 98 era prevăzută răspunderea penală pentru excesul de putere. În varianta tip, infracțiunea se pedepsea cu privare de libertate nu mai mică de 6 luni și *consta în excesul de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu, adică săvârșirea de acțiuni care în mod vădit depășeau drepturile și atribuțiile prevăzute de lege, în prezența semnelor prevăzute de articolul precedent* (subl. ns). Se aplica o pedeapsă mai aspră, privare de libertate pe un termen nu mai mic de trei ani, dacă excesul de putere se săvârșea *prin aplicarea violenței, aplicarea armei sau prin metode chinuitoare ori care înjoseau demnitatea umană sau dacă survineau urmări grave pentru victimă* [6, p. 105].

Aplicarea temporară a legislației penale ucrainene pe teritoriul RSSM a durat până la adoptarea și punerea în vigoare a Codului penal din 24.03.1961, în care s-a mers pe calea instituirii unui model mai evoluat de incriminare a excesului de putere.

Cadrul normativ de incriminare a excesului de putere sau a depășirii atribuțiilor de serviciu era dislocat la art. 185 C.pen. al RSSM din 1961. Inițial articolul era structurat pe două alineate, la alineatul întâi era descrisă componența de bază (variante tip a infracțiunii), iar la alineatul doi componența cu circumstanțe agravante (componența agravată a infracțiunii). Astfel, potrivit art. 185 alin. (1) *excesul de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu, adică săvârșirea de către o persoană cu funcție de răspundere a unor acte, care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate de lege, în cazul săvârșirii faptei din interes material sau dintr-un alt interes personal*. Fapta se pedepsea cu privare de libertate de până la trei ani sau

cu muncă corecțională de până la doi ani sau cu eliberarea din funcție [7, p. 107].

La alin. (2) al art. 185 era dozată răspunderea penală pentru *excesul de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu, însoțite fie de acte de violență, fie de folosirea armei, fie de acțiuni de tortură și care jignesc demnitatea personală a părții vătămate*. În această variantă agravantă fapta se pedepsea cu privațiune de libertate de la trei la zece ani [7, p. 108].

Ulterior, prin Legea pentru modificarea și completarea unor acte legislative nr.316-XIII din 09.12.94 adoptată de Parlamentul Republicii Moldova, art. 185 alin. (1) a fost reformulat după cum urmează *excesul de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu, adică săvârșirea de către o persoană cu funcție de răspundere a unor acte care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, dacă aceasta a cauzat daune considerabile intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice și juridice* [8].

Prin acest amendament legislativ excesul de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu a fost reformulată dintr-o componență formală într-o componență materială, lucru care a dus la o reevaluare a gradului prejudiciabil și decriminalizarea a faptelor de acest gen.

În afară de aceasta prin legea sus-menționată a mai fost introdus alineatul trei al art. 185 C.pen. al RSSM din 1961, prin care fapta a fost suplinită cu noi forme agravate și anume, *excesul de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu săvârșită în mod repetat sau de o persoană cu funcție de răspundere sus-pusă, sau săvârșită în interesele unei organizații criminale, sau care a avut urmări grave*.

Mai târziu, prin Legea pentru modificarea și completarea Codului penal și Codului de procedură penală nr. 480-XIII din 06.06.95,

sintagma *persoană cu funcție de răspundere sus-pusă* se substituie prin sintagma *persoană cu înaltă funcție de răspundere*[9].

La momentul punerii în vigoare a C.pen. al R. Moldova din 2002 (13.06.2003) [10], art. 327, în care era incriminat excesul de putere, era dislocat în Capitolul XV intitulat *Infracțiuni săvârșite de persoane cu funcție de răspundere*. Astfel, potrivit art. 328 alin. (1) C.pen. *constituia exces de putere săvârșirea de către o persoană cu funcție de răspundere a unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice*. Fapta se pedepsea cu amendă în mărime de la 150 la 400 unități convenționale sau cu închisoare de până la 3 ani, în ambele cazuri cu (sau fără) privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate de până la 5 ani [11].

La art. 328 alin. (2) era înăspriată răspunderea penală pentru excesul de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu săvârșit în prezența următoarelor forme agravate: a) cu aplicarea violenței; b) cu aplicarea armei; c) însoțite de tortură sau acțiuni care înjosesc demnitatea părții vătămate. Se pedepseau asemenea acțiuni cu închisoare de la 3 la 10 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani [12].

Formele deosebit de agravate ale infracțiunii erau consacrate la alin. (3) al aceluiași articol: a) săvârșite repetat; b) săvârșite de o persoană cu înaltă funcție de răspundere; c) săvârșite în interesul unui grup criminal organizat sau al unei organizații criminale; d) soldate cu alte urmări grave. În această variantă fapta se pedepsea cu închisoare de la 8 la 15 ani cu privarea de dreptul

de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani [11].

Pe parcurs, art. 328 C.pen. al R. Moldova a suportat mai multe amendamente legislative, unele dintre ele fiind datorate evoluției firești a legislației penale, iar altele, deficiențelor pe care le prezenta la momentul adoptării ei.

În primul rând, poate fi evidențiat faptul că unele semne componente ale infracțiunii de exces de putere sau depășire a atribuțiilor de serviciu au fost declarate anticonstituționale. Este vorba de semnele estimative, care nu comportă condiția de claritate și accesibilitate, descrise prin expresiile *intereselor publice* (art. 328 alin. (1) C.pen.) și alte *urmări grave* (art. 328 alin. (1) C.pen.), care au fost declarate anticonstituționale. Primul semn a fost declarat anticonstituțional prin HCC a R. Moldova din nr. 22 din 27.06.2017 [12], iar cel de al – doilea prin HCC a R. Moldova nr. 22 din 01.10.2018 [13].

Formele agravante de la art. 328 alin. (2) lit. a) și lit. c), adică *excesul de putere însoțit de violență* și *cel însoțit de tortură sau acțiuni care înjosesc demnitatea părții vătămate* au fost excluse în contextul modificării cadrului incriminator referitor la infracțiunea de tortură și tratamente inumane sau degradante [14].

O altă circumstanță agravantă, care a fost exclusă din momentul punerii în vigoare al C.pen. din 2002, era prevăzută la art.327 alin. (3) lit. a), adică *excesul de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu săvârșită în mod repetat* [15].

Drept urmare, în baza prevederilor în vigoare la art. 328 alin. (2) lit. b) C.pen. al R. Moldova este dozată răspunderea penală pentru excesul de putere săvârșit *cu aplicarea armei*, iar la art. 328 alin. (3) lit. pentru excesul de putere săvârșit: b) *de o persoană cu funcție de demnitate publică*; c) *în interesul unui grup criminal organizat sau*

al unei organizații criminale; d) *soldate cu urmări grave*.

În aceeași consecutivitate de idei poate fi menționat un alt amendament al textului de lege prevăzut la art. 327 C.pen., care printre altele a determinat extinderea cercului de subiecți ai infracțiunilor de serviciu. Astfel, la 02.12.2011, C.pen. al R. Moldova a suferit unele amendamente ca urmare a adoptării, de către Parlamentul Republicii Moldova, a Legii Republicii Moldova privind modificarea și completarea unor acte legislative [16]. Prin această Lege subiectul infracțiunii de exces de putere sau depășire a atribuțiilor de serviciu a fost modificat din *persoană cu funcție de răspundere* în *persoană publică*.

Tot prin aceeași lege, denumirea Capitolul XV din Partea specială a C.pen. a fost modificată din *Infracțiuni săvârșite de persoane cu funcție de răspundere în infracțiuni contra bunei desfășurări a activității în sfera publică* [17].

Mai nou, prin Legea pentru modificarea unor acte legislative nr. 179 din 26.07.2018, art. 328 C.pen. al R. Moldova, a fost completat cu un nou alineat (1¹), la care se prevede răspunderea penală pentru o modalitate distinctă a excesului de putere sau a depășirii atribuțiilor de serviciu ce constă în: *Refuzul neîntemeiat de eliberare a actului permisiv care a condus la restrângerea dreptului de desfășurare a activității de întreprinzător, inclusiv desfășurarea neîntemeiată a unor controale, dacă aceasta a cauzat daune drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice, în valoare de cel puțin 10 salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei*¹.

Prin urmare, în formula actuală a legislației penale naționale exce-

¹ Legea pentru modificarea unor acte legislative nr. 179 din 26.07.2018. În: Monitorul Oficial nr.309-320/498 din 17.08.2018.

sul de putere sau depășire a atribuțiilor de serviciu se caracterizează prin două variante tip:

→ *infracțiunea de exces de putere sau depășire a atribuțiilor de serviciu propriu-zisă*, descrisă de art. 328 alin. (1) C.pen., care formează norma generală în raport cu alte norme ce descriu forme speciale ale excesului de putere;

→ *infracțiunea de exces de putere săvârșită în domeniul activității de întreprinzător*, descrisă la art. 328 alin. (1¹) care în raport cu alin. (1) al aceluiași articol reprezintă o normă specială.

Concluzii. Analiza retrospectivă istorice de incriminare și evoluție a infracțiunii de exces de putere sau depășire a atribuțiilor de serviciu urmează a fi luată în considerație conjunctura istorică și geopolitică în cadrul căreia a apărut și s-a dezvoltat statul Republica Moldova.

Aplicând metoda istorică de studiere a dreptului penal, se poate observa că la baza incriminării excesului de putere sau a depășirii atribuțiilor de serviciu în C.pen. al R. Moldova a stat modelul incriminatoriu ce era consacrat în C.pen. al R. Moldova din 1961. Norma incriminatoare, cu unele remanieri adaptate la realitățile timpului, a fost preluată integral din vechea legislație penală, cu toate particularitățile de conținut ce-i erau aferente.

Din momentul punerii în vigoare a C.pen. al R. Moldova din 2002, art. 328 a suportat mai multe amendamente legislative, unele dintre ele fiind datorate evoluției firești a legislației penale, iar altele, deficiențelor pe care le prezenta la momentul adoptării ei. Cel puțin două dintre semnele componente ale excesului de putere sau depășirii atribuțiilor de serviciu au fost declarate neconstituționale, fapt ce creează impedimente serioase la aplicarea normei și înfăptuirea justiției în acest domeniu. Prin urmare, pentru asigurarea legalității

aplicării legii penale se face absolut necesară o evaluare și reajustare a cadrului normativ dedicat incriminării excesului de putere sau depășirii atribuțiilor de serviciu.

Referințe bibliografice

1. Чистяков, И. [и др.] История отечественного государства и права в 2 ч. Часть 1, под редакцией О. И. Чистякова. Москва : Издательство Юрайт, 2019.

2. Смелова, С. В. УГОЛОВНАЯ ОТВЕТСТВЕННОСТЬ ЗА ПРЕВЫШЕНИЕ ДОЛЖНОСТНЫХ ПОЛНОМОЧИЙ: дисс. канд. юр. наук. Москва: Волгоград, 2009.

3. Таганцев Н. С. Уголовное уложение 22 марта 1903 г. [1904, PDF, RUS] [citat 18.07.2018]. Disponibil: <http://7tor.org/viewtopic.php>.

4. Codul penal al României. Text publicat în M.Of. al României, în vigoare de la 30 aprilie 1865 până la 17 martie 1936 [citat 18.07.2018]. Disponibil: <https://lege5.ro/Gratuit/g42tamju/codul-penal-din-1864>.

5. Codul penal al României. Text publicat în M.Of. al României, în vigoare de la 18 martie 1936 [citat 18.07.2018]. Disponibil: <https://lege5.ro/Gratuit/heztqznu/codul-penal-din-1936>.

6. Уголовное законодательство СССР и союзных республик. Сборник (основные законодательные акты). Под. Редакции профессора Д. С. Карева. Москва: Государственное Издательство Юридической Литературы, 1961.

7. Уголовный кодекс Молдавской ССР. С изменениями и дополнениями на 1 октября 198 г. С приложением постатейно систематизированных материалов. Кишинев: Картя молдовеняскэ, 1987.

8. Legea pentru modificarea și completarea unor acte legislative nr.316-XIII din 09.12.94. În: Monitorul Oficial al R. Moldova nr.9/92 din 09.02.1995.

9. Legea pentru modificarea și completarea Codului penal și Codului de procedură penală nr. 480-XI-II din 06.06.95. În: Monitorul Oficial al R. Moldova nr.41-42/469 din 28.07.1995.

10. Codul penal al Republicii

Moldova nr. 985-XV din 18.04.2002. În: Monitorul Oficial al R.Moldova nr.128-129/1012 din 13.09.2002.

11. Codul penal al Republicii Moldova. Chișinău: Ed. „Tipografia Centrală”, 2002, p. 108 (284 p.).

12. Hotărârea privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi ale articolului 328 alin.(1) din Codul penal (excesul de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu) nr. 22 din 27.06.2017. În: Monitorul Oficial nr.352-355/92 din 29.09.2017.

13. Hotărârea privind excepția de neconstituționalitate a articolului 328 alin.(3) lit.d) din Codul penal (excesul de putere și depășirea atribuțiilor de serviciu soldate cu urmări grave). În: Monitorul Oficial nr.416-422/146 din 09.11.2018.

14. Legea pentru modificarea și completarea unor acte legislative nr. 252 din 08.11.2012. În: Monitorul Oficial nr.263-269/855 din 21.12.2012.

15. Legea pentru modificarea și completarea Codului penal al Republicii Moldova nr. 277-XVI din 18.12.2008. În: Monitorul Oficial nr.41-44/120 din 24.02.2009.

16. Legea privind modificarea și completarea unor acte legislative nr. 245 din 02.12.2011. În: Monitorul Oficial nr.25-28/77 din 03.02.2012.

17. Legea pentru modificarea unor acte legislative nr. 179 din 26.07.2018. În: Monitorul Oficial nr.309-320/498 din 17.08.2018.

DATE DESPRE AUTOR:

Vladimir PUICA,
ofițer de urmărire penală detașat în
Procuratura Anticorupție,
Doctorand, Academia „Ștefan cel
Mare” a Ministerului Afacerilor
Interne al Republicii Moldova,
mail: vladimir.puica@cna.md

ABOUT THE AUTHOR:

Vladimir PUICA,
criminal prosecution officer in
the Anti-corruption Prosecutor's
Office,
Phd student, „Ștefan cel Mare”
Academy of the Ministry of
Internal Affairs of the Republic of
Moldova,
mail: vladimir.puica@cna.md